

נוסח לדיון ביום 5.7.16

תקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות פרטנית לתלמיד ולהורה), התשע"ה - 2015

בתוקף סמכותי לפי סעיפים 19לג4 ו- 19לד לחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, התשנ"ח-1998¹ (להלן - החוק), לאחר התייעצות עם מרכז השלטון המקומי, נציבות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות וארגונים העוסקים בקידום זכויות אנשים עם מוגבלות, בהסכמת שר האוצר לפי סעיף 19סז לחוק, ובאישור וועדת העבודה, הרווחה והבריאות של הכנסת, אני מתקין תקנות אלה:

הגדרות

1. בתקנות אלה –

"בעל מוסד חינוך" – במוסד חינוך רשמי- רשות החינוך המקומית ולעניין המדינה – בתי הספר החקלאיים כדורי, אשל הנשיא, ימה ועין כרם; במוסד חינוך שחל עליו חוק הפיקוח – הגוף בעל הרשיון מהמנהל הכללי של משרד החינוך להפעלת מוסד החינוך לפי חוק הפיקוח;

"הורה" – לרבות אפוטרופוס;

"המנהל" – מנהל מחלקת החינוך ברשות החינוך המקומית הנוגעת לעניין, או נציגו;

"הממונה" – מי שהשר מינה מבין עובדי משרדו, לממונה על יישומן של תקנות אלה;

"חוק הפיקוח" – חוק הפיקוח על בתי ספר, התשכ"ט – 1969²;

"חוק חינוך מיוחד" – חוק חינוך מיוחד, התשמ"ח – 1988³;

"חינוך חובה" – כהגדרתו בסעיף 1 לחוק לימוד חובה, התשי"ט – 1949⁴;

"ייחידת אכסון" ו"ייחידת אכסון מיוחדת" – כהגדרתן⁵ בפרט 8.180 של התוספת השנייה לתקנות התכנון והבנייה (בקשה להיתר, תנאים ואגרות), התש"ל – 1970⁵;

"מוסד חינוך" – כהגדרתו בסעיף 19לב לחוק, ובכלל זה גן ילדים כהגדרתו בסעיף 19לד(א) לחוק;

"מורשה לנגישות מבנים תשתיות וסביבה" – כמשמעותו בסעיף 19מא לחוק;

"מורשה לנגישות השירות" – כמשמעותו בסעיף 19מא1 לחוק;

"מפקח", "מנהל מוסד" – כהגדרתם בתקנות חינוך ממלכתי (סדרי הפיקוח), התשי"ז – 1956⁶;

"מרכז טיפולי" – מרכז שמשרד החינוך מפקח עליו ומתקצב אותו ובו אנשי מקצוע מומחים בנושא לקויות שמיעה וחירשות בקרב תלמידים;

¹ ס"ח התשמ"ח, עמ' 152

² ס"ח התשכ"ט, עמ' 180

³ ס"ח התשמ"ח, עמ' 114.

⁴ ס"ח התשי"ט, עמ' 287

⁵ ק"ת תשי"ל עמ' 1841.

⁶ ק"ת התשי"ז, עמ' 116

"מתי"א - מרכז תמיכה ישובי אזורי שמשרד החינוך מפקח עליו ומתקצב אותו, ובו אנשי מקצוע מומחים בנושא לקויות שונות של תלמידים, לרבות לקויות ראייה ועיוורון; **"ס"פ" - סנטימטרים**;

"מרפא בעיסוק" "פיזיותרפיסט, "קלינאי תקשורת" - כמשמעותו בחוק הסדרת העיסוק במקצועות הבריאות, התשס"ח-2008⁷ ;

"פסיכולוג" - כהגדרתו בחוק הפסיכולוגים, התשל"ז-1977⁸ ;

"רופא" - רופא מורשה כמשמעותו בפקודת הרופאים [נוסח חדש], התשל"ז-1976⁹ ;

"רושם" - כהגדרתו בתקנות הרישום ;

"רשם" - כמשמעותו בתקנה 3 לתקנות הרישום ;

"שירותי חינוך" - פעילות שמוסד החינוך מבצע או מארגן ומשרד החינוך או הבעלים של מוסד החינוך מתקצב או שהיא ממומנת באמצעות תשלומי הורים המותרים לגבייה לפי דין, ולרבות פעילות שמוסד החינוך מבצע ומארגן אף ללא תקצוב מצד משרד החינוך או הבעלים ואין באמור כדי לחייב את משרד החינוך לתקצב את הפעילות או את התאמות הנגישות ;

"ת"י" - תקן ישראלי כמשמעותו בחוק התקנים, התשי"ג - 1953¹⁰ ;

"ת"י 1918" - התקן הישראלי לעניין נגישות הסביבה הבנויה שמפרסם מכון התקנים¹¹ ; כנוסחו מעת לעת ;

"תכנית" - החלטת הממונה לפי תקנה 6 ונימוקיה יחד עם הבקשה שהוגשה לפי תקנה 4 והמסמכים שצורפו אליה לפי תקנה 5 ;

"תכנית טכנית" - תכנית ללא המסמכים הרפואיים שצורפו אליה ;

"תקנות הרישום" - תקנות לימוד - חובה וחינוך ממלכתי (רישום), התשי"ט - 1959¹² .

חובת נגישות פרטנית לתלמיד ולהורה

2. (א) בעל מוסד חינוך יבצע התאמות נגישות במוסד החינוך שבו לומד, או עתיד ללמוד תלמיד, לצורך הנגשתו כן - שירותי החינוך שנותן מוסד לתלמיד עם מוגבלות, כמפורט בתקנות אלה.
- (ב) תקנת משנה (א) תחול, בשינויים המחויבים, על אדם עם מוגבלות שהוא הורה של לתלמיד, שהוא אדם עם מוגבלות.
- (ג) ההנגשה לתלמיד או הורה תבוצע לפי העקרונות הבאים :
- (1) תוך שמירה על כבודו ופרטיותו של תלמיד או הורה, ומתוך יחס אדיב ומכובד המאפשר קבלת השירות בעצמאות, בבטיחות ובאופן שוויוני ;
- (2) כחלק בלתי נפרד מן השירותים הניתנים והמיועדים לכל ציבור התלמידים או לכל ציבור ההורים ולא בנפרד מהם, וזאת בכפוף לתקנות אלה למעט :

⁷ ס"ח התשס"ח, עמ' 720

⁸ ס"ח התשל"ז, עמ' 158.

⁹ דיני מדינת ישראל, נוסח חדש 30, עמ' 594.

¹⁰ ס"ח התשי"ג, עמ' 30

¹¹ י"פ התשס"ז, עמ' 8

¹² ק"ת התשי"ט, עמ' 1160

(א) אם ההפרדה נחוצה למתן השירות באותו רמה שבה שהוא ניתן לכלל הציבור;

(ב) אם לא ניתן באופן סביר לתת את השירות הכללי.

(3) במקרה שלא ניתן לבצע את ההגשה-התאמות הנגישות לפי פסקה (2), יינתן השירות באופן נפרד או שונה ובלבד שיקיים את הקבוע בפסקה (1).

(3)-(4) בעל מוסד חינוך לא יטיל תשלום על אדם עם מוגבלות בשל בקשה ובשל ביצוע התאמות נגישות הנחוצות לשם הנגשת השירות בעבורו לפי תקנות אלה.
(5) נהלי פעילות במוסד החינוך בחירום

הודעת רשות מקומית על זכאות להתאמות נגישות פרטניות לתלמיד או להורה שהוא אדם עם מוגבלות

3. (א) המנהל יודיע לרושם על זכותו שיבוצעו התאמות נגישות לתלמיד או להורה שהוא אדם עם מוגבלות; הודעה כאמור תימסר יחד עם ההודעה על מועדי הרישום ברשות המקומית, הנשלחת למענו של הרושם, בהגיע התלמיד לגיל לימוד חובה או בהרשמו לראשונה למוסד חינוך; רשות המבצעת רישום באינטרנט לפי הפרק השמיני 1 של תקנות הרישום תמסור הודעה כאמור גם באמצעות אתר האינטרנט שבו נערך הרישום.

(ב) רשות מקומית תפרסם באתר האינטרנט שלה חוברת מידע אשר תכלול הסבר על הזכאות להגשה של מוסדות חינוך לפי סוגי ההגשה-המפורטים התאמות הנגישות המפורטות בתוספות השלישית עד השישית, ותאור של סוגי ההגשה האפשריים התאמות הנגישות האפשריות לגבי מוגבלויות שונות של הורים ותלמידים; החוברת באתר האינטרנט תוגש לאנשים עם מוגבלות בעלי מוגבלויות שונות, בעלי לקויות חושיות ובעלי לקויות קוגניטיביות לפי תקנות 29 ו-35 (ד) (3)- לתקנות שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות (התאמות נגישות לשירות), התשע"ג - 2013¹³; החוברת תהיה זמינה גם בפורמט מודפס ומונגש במשרדי הרשות המקומית. (הערת המרכז לשלטון מקומי לעניין החוברת – תוכן על ידי משרד החינוך)

(ג) אם במעבר בין שלבי חינוך יש לתלמיד עם מוגבלות אפשרות רישום יחידה, תבצע הרשות המקומית את ההגשה של שלב החינוך הבא מבעוד מועד ומבלי להמתין למועד הרישום לשלב החינוך הבא, זאת בכפוף לאישור מראש של משרד החינוך.

טופס בקשה להתאמות נגישות פרטניות לתלמיד או להורה שהוא אדם עם מוגבלות

4. (א) תלמיד, הורה או רושם ימלא את טופס הבקשה ערוך לפי הנוסח שבתוספת הראשונה (להלן- טופס הבקשה) ויצרף אליו מסמכים רפואיים ואחרים המעידים על אופי סוג המוגבלות של מי שמתבקשת עבורו ההגשה-התאמות הנגישות, הנוגעות לתפקודו במוסד החינוך, והתומכים בבקשה.

¹³ ק"ת התשע"ג עמ' 968

(ב) יש להגיש את הבקשה טופס הבקש יוגש לבעלות במעמד בעת רישום התלמיד למוסד החינוך לפי תקנות הרישום; אם התלמיד שכבר לומד במערכת החינוך רשאי ניתן להגיש טופס בקשה כאמור טופס הבקשה, בכל עת.

(ג) ראה מנהל שחסרים מסמכים לצורך קבלת החלטה, יודיע לרושם בתוך 7 ימים על הצורך בהשלמת מידע תוך פירוט המסמכים הנדרשים והגורמים מהם יש לקבל מסמכים אלה; כן יודיע המנהל לרושם על האפשרות כי הרושם יסכים לכך שהמנהל יאסוף את המסמכים האמורים מהגורמים שיפרט בהודעתו; הודעה והסכמה כאמור ינתנו בטופס הערוך לפי הנוסח שבתוספת השנייה.

(ערוך על החלטה)

טיפול בבקשת נגישות על ידי המנהל

5. (א) המנהל יגבש את המלצותיו לעניין הבקשה תוך 60 ימים לעניין התאמות נגישות הדורשות היתר בניה ותוך 30 ימים לעניין התאמות אחרות (לדיון).

(ב) אם בעלביקש בעל מוסד החינוך מבקש שמשד החינוך ישתף בעלויות ההנגשה, יעביר המנהל את הבקשה לאישור הממונה, ויצרף את המסמכים המפורטים בתקנת משנה (ד) תוך 60 ימים מן המועד שבו הגיש הרושם את הבקשה לעניין התאמות נגישות הדורשות היתר בניה ותוך 30 ימים לעניין התאמות אחרות (לדיון).

(ג) האחריות לפנות לבעלי מקצוע המפורטים בתקנה זו לקבלת המלצות, תכניות או מסמכים אחרים לצורך צירוף לבקשה מוטלת על המנהל המנהל יפנה לבעלי מקצוע המפורטים בתקנה זו לקבלת המלצות, תכניות או מסמכים אחרים הדרושים לבקשה.

(ד) אלה המסמכים שיצרף המנהל יצרף לטופס הבקשה שהוא מעביר לממונה מסמכים

אלה:

(1) המסמכים הרפואיים או האחרים, המעידים על מצבו הרפואי של המבקש ועל

סוגי התאמות הנגישות הנדרשות המוגבלות, ועל הנחיצות בהנגשה המבוקשת;

(2) אם המבקש הוא אדם עם לקות לקוי שמיעה, תצורף לבקשה חוות דעת של מורשה

נגישות השרות ושל קלינאי תקשורת; אם קלינאי התקשורת אינו עובד של משרד

החינוך או של המרכז הטיפולי, תוצרף לבקשה גם עמדה של המרכז הטיפולי;

(3) אם המבקש הוא אדם עם לקותי ראייה, תצורף לבקשה חוות דעת של מורשה

לנגישות השירות, מורשה לנגישות מבנים תשתיות וסביבה, אם נדרשת התאמה

המחייבת שינוי מבנים תשתיות וסביבה או התקנת מתקני הרמה, המבנה ושל

מומחה ללקות ראייה במת"א ורשאי המומחה ללקות ראייה במת"א לפנות לפי

שיקול דעתו ולפי צורך לגורמים מקצועיים נוספים;

(3א) אם המבקש הוא תלמיד עם מוגבלות אחרת, ניתן לצרף לבקשה חוות דעת

אחרות שתומכות בבקשה להתאמות נגישות לפי תקנה זו.

(4) אם מצדד המבקש הוא תלמיד בעל צרכים מיוחדים הלומד במסגרת לחינוך

מיוחד, או תלמיד בעל צרכים מיוחדים המשולב במוסד חינוך רגיל כהגדרתו בפרק

1ד לחוק חינוך מיוחד – יפרט מנהל המוסד החינוכי שבו התלמיד לומד את הסיוע

שהתלמיד מקבל ממוסד החינוך, סוגי הסיוע והיקפו;

(5) הצעה לתכנית-פיזית- של התאמות נגישות במבנה בתשתיות או בסביבה, ככל

שנדרש, שתכלול:

(א) תכנית של התאמות נגישות הנדרשות לפי המלצת מורשה לנגישות מבנים תשתיות וסביבה, או מורשה לנגישות השירות, לפי העניין, או שניהם;

(ב) תיאור טכני של הפתרונות המוצעים בצירוף מפרטים, תכניות וחתכים;

(ג) תיק טכני, שיוכן בידי אדריכל רשוי או מהנדס רשוי, ובו מסמכים כמפורט להלן, תוך ציון המצב הקיים והמצב המוצע בכל עניין:

(1) תשריט המגרש שעליו נמצא מוסד החינוך בקנה מידה

1: 250, שסומנו בו המפלסים, נתיבי הגישה מהרחוב עד

הכניסות למבנים, לרבות כיוון ההגעה של התלמיד למוסד

החינוך;

(2) צילומים דיגיטליים של המבנה;

(3) תכניות כל קומות המבנים בקנה מידה 1: 100 או 1: 200, עם

סימון מפלסים וחתכים הנוגעים לעניין;

(6) אומדן עלויות מפורט של התאמת הנגישות הנגשה הנדרשת, לרבות עלות תכנון

ההתאמה, הכנת מפרטים וביצוע תכניות הנגשה;

(7) לוח זמנים מוצע לביצוע שיבטיח את השלמת ביצוע ההתאמות עד לתחילת שנת

הלימודים, למעט בעבודות המחייבות היתר בניה חדש שאז יש לקבוע לוח זמנים

של 18 חודשים לכל היותר מיום הרישום או הרישום המוקדם; לוח הזמנים

יכלול אבני דרך לביצוע ההנגשה ובכלל זה מועד הוצאת ההיתר, מועד תחילת

העבודות ומועד לסיום העבודות- כשהתאמות הנגישות מוכנות לשימוש בציוד

קונסטרוקטיביים.